

Zgodnja DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 glđ. 60 kr., za pol leta 2 glđ. 40 kr., za četert leta 1 glđ. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 glđ., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXIX.

V Ljubljani 31. sušca 1876.

List 13.

Govor sv. Očeta Pija IX

do mednarodnega poslanstva katoliškega 22. sušca 1876.

Ako se ozrem okrog na razne kraje katoliškega sveta, se odpira pred menoj žalosten in presunljiv pogled, nakopičenje nezmernega razdjanja, ki ga je storila neusmiljena nezvestoba cerkvenih sovražnikov v sedanjem rogovilstvu. Vidim samostane in kloštre, naseljene pred malo časom z mirnimi menihi in deviškimi nevestami Jezusa Kristusa, ki so zdaj zapušeni od nekdanjih prebivavcev, da se stori prostor tujemu in posvetnjaškemu — včasi več kot posvetnjaškemu ljudstvu. Vidim, da debrodelno premoženje in Cerkvino posestvo je postalo plén dandanašnjih požeruhov, in je odmenjeno za nasitovanje lakote nenasitljivega prekučovstva.

Vidim razdjanje od vsih krajev, vidim pravice Cerkvine poteptane in poterte; cerkveno hierarhijo (vlado) pretergano in ustavljano, zakaj vsi so ob-ojevani, na kakoršni koli stopnji si bodi, vsi so obsojevani plačevati davek hušji od vsih družih, davek kervi na vojnih ledinah, in zaderževana je Cerkev v volitvi svojih služabnikov. Vidim, da prostost naučna je storjena za samoprodajnico, ki dan na dan množi trinoško zatiranje, s tem zmote, in marsikterikrat tudi bogoskrunstva. Vidim zanašljivost (toleranco) za tolike hudobije in za tolike zadolženja zoper Boga, zoper pravost (čednost) in družbinski red, in vidim pogosto nekake sodnike, ki jih ne navdiha pravica, ampak nevredne strasti, kakoršne vselej gospodujejo o časih rogovilstva in prekuca. To in še premnogo družega so posipi z velikega kupa Cerkvenih razdjanj, ki razkropljene sem ter tje napolnujejo nezméren prostor.

O premišljevanji te žalostne podobe se mi povrača v misel videnje preroka Echeiela. Bil je prerok od Boga prestavljen v duhu na preobširno polje, vse pokrito s suhimi kostmi, in v tem ko je stermeč in začuden premišljeval ta otožni pogled, je slišal na ušesa glas, ki mu je germel z višave: Ali misliš, da morejo te kosti oživet? — Prerok globoko ukloni glavo in odgovori: Ti sam moreš to storiti, o moj Bog: *Domine Deus, tu nosti.* — No prav, je odgovoril Bog, *Vaticinare de ossibus istis.* (Prerokuj od tih kosti.) Vedi, da te kosti bodo živele: Glejte, jest bom duha v vas poslal, z žilami vas bom obdal, in meso bom dal na vas izrasti, in kožo bom čez vas raztegnil, in bote oživele. — Prerok je ponavljal besede Božje, in med tem je vstal lahen šum, in potem gibanje, to je bilo gibanje kosti samih, ki so se zopet zravnovale v podobo telés, kakor so bile poprej: *Factus est sonitus... et ecce commotio.*

Prerokovanje, dragi moji, je pomenilo konec Izraelove suznjosti in njegovo vračanje v četovske zemlje. Jest pa pravim: — Kader se Bog ozira na to polje razdertja in razdjanja, o čimur sem malo prej govoril, ki je nakopičeno z ropom od Cerkve Jezusa Kristusa, ali bi ne mogel tudi slehernega izmed nas poprašati: *Putasne vivent ossa ista!... Vaticinare de ossibus istis.* (Meniš li, da bodo te kosti oživele?... Prerokuj od tih kosti.) In kaj bi mi odgovorili? S stanovitim duhom, z zanesljivim povdarkom bi odgovorili: Res da, vse te kosti bodo zopet vstale, zakaj Cerkev Jezusa Kristusa, od ktere so one, ne more nikdar konca storiti: ostati mora ona do konca časov.

Vstale bodo te podertine, ali pred vstajenjem bodo imele tudi one svoje gibanje. *Et ecce commotio.* In gibanje se je pokazalo tudi zdaj. Gibanje je prihod, ki ste prišli vi kakor spoštljivi sinovi pred očeta; gibanje je vzdigovanje narodov na tolikih bogoljubnih božjih potih; gibanje je razléganje gorečih molitev, ki kipé k Bogu v svetih tempeljnih. Pa tudi obsipani sedeži pokore, obiskovane obhajilne mize, zmnoževane bogoljubne dela, vse priča, da med razdertinami Cerkve Jezusa Kristusa je gibanje.

Ako se kosti še ne povračajo k vpodobovanju nekdanjih telés, no, pomislite, ljubljani sinovi, da Cerkev Jezusa Kristusa je zidana na skalo, in vdelana na pečino, ktero dandanašnji od vsih strani obdajajo tuleči vetrovi in togotni valovi. Že je gibanje v Cerkvi, ali razkropljene kosti se ne povračajo še na svoje mesto, ker zaderževane so od neviht in viharjev, ki prejemajo gibanje z višave, in ne bodo jenjali pečine razbijati, dokler ne bode oglašena in očišena vsacega madeža.

Madeži so, in maroge ji delajo še boječé in vsednje duše, ki bi žertvovale tudi lastno vést za vživanje nekega pregrenkega mirú. Delajo ji maroge nespremišljene duše, ki v tih metežih ne spoznajo še roke Božje, ktera nas strahuje in tepe za naše grehe ter nam kaže prežalostnih dogodb, in vender živé nadalje s križem rokami, v milovanja vredni vnemarnosti, kakor da bi živeli v naj lepših in cvetečih časih. Maroge ji delajo duše prodane satanu, ktere z jezikom in z roko pomagajo Cerkev podirati in preklinjajo njene svete nauke. Kadar se bodo te maroge ujédle, nas bo Bog potolažil, in pričujočemu gibanju bode nasledovala prihodnja zmaga.

Kaj pa bo takrat z brezbožnimi, ki Cerkev preganjajo? Izročene so mi bile te dni bukve, na svitlo dane v nekem katoliškem evropejskem kraljestvu. V njih so na tanko poznamnjani vsi dogodki, ki zadevajo konec tistih, kteri so Cerkev preganjali. Ni ne enega, kteri bi ne bil žalostno svojih dni dokončal. Pričenja s Herodom, Pilatom, Kajfom, in sega do naših dni, in popisuje nam žalostni konec, ki so ga storili vsi do

zadnjih. Tudi mi imamo vzrok verjeti, da sedanji cerkveni preganjavci ne bodo imeli drugačnega konca od unega, ki so ga imeli njih predniki, in o svojem času, ki ga je odločila previdnost, bo Bog podal dobrotno roko svoji Cerkvi, in ko bo vsa očišena in rešena verig, s katerimi jo stiskajo njeni sovražniki in preganjavci, jo bo obdal z zlatim oblačilom, in kakor Kraljico jo posadil na desnico njenega božjega vstanovnika: *Astitit Regina a dextris tuis in vestitu deaurato.*

Kaj pa bomo mi počeli v tem pričakovanji, ljubi sinovi? Stanovitni moramo biti v molitvi in v vsih drugih dobrih delih, ki se opravljajo, kakor ste me vi sami zagotovili v tem trenutku. In ker je pričujoči čas štiridesetdanski post, se moramo tudi zatajevati in postiti; post v jedi, in veliko bolj post od zadolževanja: *Jejunemus a vitis* (postimo se zderževaje se grehov). Ravno zatajevanje je v katoliškem svetu redko postalo; toda zatajevanje je tisti vodnik, ki nas naj zanesljivše pripelje v naročje Bogá, našega Očeta.

Hodite tedaj dalje pot, ki ste jo nastopili, skazujte pa se pod vodstvom prvih pastirjev vselej neprijatli do počenjanj novotarjev; podali vam bodo roko, vi sodelajte z njimi in se poganjajte za neoddatne pravice Cerkev Jezusa Kristusa. In ker smo vsi potrebni Božje pomoči, obernimo se k njemu, naj nas blagoslovi. On naj vas poterjuje v svetih sklepih, s katerimi branite te pravice; blagoslovi vas v delih, ki jih opravljate; blagoslovlja vas v dobri volji; blagoslovi vas na duši in na telesu: telesu naj podeli potrebno moč za bojevanje, duši stanovitnost, da se ustavljate vsim rovarskim napadom. Blagoslovi naj vas v družinah, v vsih vaših koristih, in razširi naj svoj blagoslov v vse tiste kraje, koder ste domá. Blagoslovi naj vas v življenji in o smertni uri, in vredne naj stori vas, da vi blagoslavljajte (hvalite) Njega vse večne čase v svetem rajú.“

„Benedictio“ itd.

Dobri pastir in najdena ovca.

I.

Temna noč razgernila je svoje temno krilo čez spavajočo zemljo. Vsakdo smel se je srečnega šteti, ako mu je bilo dano mirno spati in čakati petelinovega klica k novemu delu. Tudi v tergu N. je mirno vse počivalo; ni ga bilo čuti glasú, razun zaspanega klica čuvajevega, ne viditi človeka na ulicah, razun kacega ponočnjaka, ki je begal nočni počitek. Luči bile so že pogasnjene, le tu pa tam berlela je svetilka pri bolnikih.

Tudi v eni najlepših hiš gori luč, svetla sveča. Stopimo v sobo, iz ktere nam blišči nasproti svit! — Soba je prostorna in viditi je v njej več znamenj večjega blagostanja in meščanske omike; vse pa je v nekakšnem neredu, nič nam ne dela pravega veselja in blagovoljnosti. Kaj pač je krivo tega? Bolezen, huda, nevarna, smertna bolezen hišnega gospodarja. Na lepi postelji tam v kotu, zraven ktere stoji z belim pertom pogernjena miza s svečo in nekterimi semtertje razmetanimi bukvami, leži ravní bolnik; obraz mu je upaden, lica blede, oko vderto in čudni, strašljivi glasovi prihajajo mu iz ust. Ako pogledamo tega nesrečnika in potem otožnost stanice in nerednost njenega orodja, ne bomo se čudili zamolklosti in grozi tega kraja. Nekaj časa mirno leži bolnik, potem se obrne na nasprotno stran, kmalo pa zopet plane kviško in ječi: „Proč! proč!“ potem se zopet aleže in mermrá s čudno razlécenimi ustmi: „Kaj? — še zdaj, — o tej strašni uri — me nadleguje — vse pošasti zbrale so se menda — da mi jemljejo ves up! — beži! beži! — kaj me gledaš tako

strašno — proč!“ Zdaj zatisne oči, slabosti ga obidejo, le z ustnicami še migljá; ni pa dolgo miren, kmalo se zopet jame premetavati, in komaj se vmiri toliko, da more pozvončkati z zvoncec, ki visi nad njim. Kmalo vstopi mlad sluga iz bližne sobe (v svoji sobi ni terpel človeka) ter vpraša gospoda, kaj da bi rad.

„Kake bukve vzemi in beri mi z njih, kar hočeš!“

Strežaj vzame bukve, a ne z mise, ampak iz žepa in bere. Bilo je iz sv. pisma novega zakona in sicer: „od zgubljenega sina“. Bukve na mizi bile so brezvérske in breznavne, strežaj pa pobožen mladeneč. Bolnik zamiži in sluša. Včasih se hoče vzdigoiti, pa vselej zopet omahne. Nazadnje se mu malo razjasni obraz in po kratkem molku mirneje reče:

„Po duhovna pojdi, berzo, po mladega kaplana.“

„Je bolan“, odgovori nad tem poveljem začudeni sluga.

„Naj bo, pride naj, družega nočem,“ pravi bolnik. Strežaj pokliče družega služabnika, ter ga pošlje po duhovna.

Strašni bolnik, gospodar te hiše, je ptujec v N. Kdo je bil poprej, kaj dela, od česa živi, ni vedil nihče; vse, kar so vedili, je to-le:

Štiri leta je, kar je prišel neznan ptujec v terg; v roki je prinesel precej veliko popotno torbo, manji usnjena visela mu je ob strani, pod pazduho imel je svilnat dežnik, v roki pa debelo gorjačo. Perve dni stanoval je v gostilni, potem pa kupil si je ravno takrat prodajano veliko hišo, ter jo na mestu plačal. Podpisal se je Janeza Vernika, doma iz B., teržanom pa ni povedal, kje je dobil denar za hišo, od česa bo živel in drugih enacij reči, ktere bi bili radovedneži radi zvedeli. Ugibali so in zmišljevali si, kdo in kaj je; a nobenemu se ni posrečilo zaleti pravega. Začetkoma, predno si je kupil hišo, menili so, da je reven rokodelec, ki bi se rad preživil pri njih, in pustili so ga pri miru; pozneje pa so nekaj dni le od njega govorili. Vprašati si ga nihče ni upal: ni pa tudi bilo priložnosti k temu, ker je bil vedno doma, zapert v svoji sobi. Ko so se pa navadili čudnega naselnika, pustili so ga delati, kar je hotel, niso se dosti menili zanj. Le to so vedili kmalo, da je zelo bogat, da ne hodi v cerkev, da pa po poslih revežem mnogo dobrega stori, da-si v svojo vedno zaperto hišo ne pusti nikogar; da je s svojimi posli, kterih je imel dva moška in žensko, prav dober, da mnogo bere iz debelih bukev, ktere ima v sobi, da ne gre nikdar v gostilno. Domá pa je imel mnogo vina, kterega je dobival iz ptujih krajev od neznanih ljudi. Sprehajati se ni hodil, samo trikrat v štirih letih vidili so ga zunaj; še na vert ni kaj hodil, ker se je skozi leseno ograjo vanj vidilo. Pisem in časnikov ni dobival. Jedel in pil je malo, pa dobro. Vse te lastnosti, združene z njegovo postavo, delale so precej strašnega tega moža dolge rasti, velicih temnih oči, gostih črnih las in obervi, in vsakdo se ga je ogibal. Pred kratkim bil je nevarno zbolel, pa ni poslal ne po zdravnika, ne po duhovna dozdej. To je toraj vse, kar je bilo znano od čudnega gospodarja lepe hiše, ki je zdaj poslal po duhovna, prignan od milosti Božje, ki je delala s pekočo vestjo in s povestjo od zgubljenega sina.

(Dalje nasl.)

Cerkreno premoženje.

(Dalje.)

c) Kako je prišla Cerkev do premoženja do leta 312?

Nastopniki apostelnov in učencev, škofje in mašniki, niso imeli svojih lastnih povištev, ne polj, ne kmetij

ne družih lastnin, tudi niso bili plačevani iz javnih in deržavnih denarnic, nekaj zato ne, ker niso bili vstanovljeni na enem kraju, ampak so po zgledu Jezusa in aposteljnov hodili od mesta do mesta, od dežele v deželo; nekaj pa zavolj hudega preganjanja ne, ker si kristjani, posebno škofje in mašniki, nikjer še življenja niso bili svesti; ampak so le skrivaj po hišah pravovernikov sedaj tu sedaj tam prebivali, od milošnje ali prostovoljnih milodarov dobrih ljudi živeli, in skrivaj po hišah pravovernikov sv. evangelij oznanovali, daritev sv. maše in Božjo službo opravljali. Sv. Pij I, papež od l. 142—157, je n. pr. v hiši Pudencija Praksede in Pudencijane stanoval, in je bil en del hiše v cerkev posvetil, v kateri je pogostoma maševal, pridigoval in veliko nevernikov spreobernal.

d) Ob času miru od l. 312 se je bil stan in obraz sv. Cerkve naenkrat v boljše spremenil. Cesar Konstantin Véliki je 28. oktobra 312 čudoma premagal svojega nasprotnika Maksencija, in s to zmago je dobil Italijo in Afriko pod svojo oblast, se je očitno oklical zavetnika kristjanov, in je tudi sam sprejel keršansko vero. Dovolil je kristjanom povsod cerkve postavljati in očitno obhajati Božjo službo. Tudi sam je na svoje stroške zidal veliko cerkev, jih bogato s prihodki obdaroval, tako v Rimu, v Carjem gradu in po družih mestih, in njegova mati sv. Helena je zidala v Jeruzalemu cerkev sv. Križa in druge svetišča.

Po zgledu cesarja in njegove matere so tudi drugi pravoverniki z velikim veseljem skladali, dajali vse kar je bilo treba, za zidanje cerkvá, za njih opravke in opravke duhovnov.

To in tako je bilo po vsih krajih in deželah, komor je luč keršanstva posijala; povsod so se nahajali dobrotniki, posebno, ako so hotli svoje lastne in obstoječe duhovnike imeti. Eden takih prostovoljnih dobrotnikov je dal njivo, drugi vert, travnik, tretji vinograd, drevnico, četerti celo pohišstvo ali tudi celo kmetijo duhovnim pastirjem za kaj časa, ali za vselej v vžitek. Ali pa je cela soseska (srenja) ali okrajina obljubila in se zavezala: toliko in toliko bomo vsako leto dajali, bodi si že v denarjih, v žitu ali v drugih rečéh. Tako so vstale škofije, duhovnije (fare), kaplanije, samostani itd., in od tod imajo svoje vstanovljene prihodke, kar se od vsake škofije, duhovnije posebej dá iz vstanovnih pisem lahko dokazati.

a) N. pr., rimsko-katoliška cerkev — ali aposteljski stol sv. Petra ima svoje premoženje in posestva (Patrimonium s. Petri = dedina ali očinstvo sv. Petra) ali papeževo deržavo, ki je večidel iz prostovoljnih darov, volil, sporočil. Ko je bil Konstantin Véliki svoj cesarski sedež v Carigrad prestavil, sta Rim in vsa Italija čezdalje bolj pešala, hirala. ptuje divje ljudstva, posebno Longobardi, so se tje vrivali. Papeži so se jim ustavljali, ne toliko z orožjem, tem več s svojo veljavo, gorečnostjo, zgovornostjo in serčnostjo, Rim in okolice pred podjar-menjem in razdjanjem branili in otevali. Kaj čuda, da so Rim in okolice papeževe za svoje branitelje in rešitelje spoznali in se jim prostovoljno podvergli in so jih izvolili za svoje vladarje. Tako so papeži postali vladarji in oblastniki dežel, tako pridobljene dežele so jim že starodavni kralji in cesarji priznali, in kakor njih lastnino prisodili. Tako so delali n. pr.: Karol Martel, Pipin l. 755, cesar Rudolf l. 1279 itd. Napoleon I je bil l. 1809 sicer dežele papežu uzel in si jih prisvojil; pa — dunajski kongres 9. julija 1815 jih je papežu spet vse nazaj dal. Kar je Viktor Emanuel papeževih dežel si prilastil, mu gotovo ne bodo ostale. „Res clamat ad dominum.“ (Dalje nasl.)

Iskrice Ignacijanske za drugi mesec.

(Dalje.)

8. Če hočeš vediti, kaj Bog od tebe hoče, se moraš préd znebiti vse strasti in slehernega nagnjenja na kako stran. (S. Ignat. ex exercit. hebdom II.)

V pihljanji tihotnega zraka Bog govori; ne slišijo ga, kjer je hrup in vriš; kjer se strast bojuje, ali kjer natura na eno stran žene, tam se ne sliši govor Božji.

Bog povabi dušo v samotno, kadar ji hoče na serce govoriti; ta samota ni navezana na prostor in truplo, temveč je v serčnih občutkih. Potem se sliši ljubljenega glas, če sam s samotno dušo prebiva.

Kdor premišlja sam pri sebi, naj gleda samo na Boga; na njega naj stavi svoj svèt; vse drugo je nezanesljivo in minljivo, razveseljuje sicer, pa le nekaj časa; koristi sicer, pa ne večno.

Vsaka volitev mora biti previdna, naj previdnejši pa tista, na katero je zastavljena večnost. Tukaj ne smé veljati ne nagnjenost, ne meso in kri, in ne počutek. Treba je luči od zgorej in vdane volje v tebi.

9. Ne delaj in ne govori nikdar brez poprešnjega premišlika, če dopade tudi Bogu, če je tebi koristno in če bo tvojemu bližnjemu v spodbudo. (S. Ignat. apud Cyr.)

Jezik je ravnilo, kakor človeške, tako tudi božje previdnosti. Kdor ga vé prav rabiti, zares, ta je lahko učenik v obeh (v božji in človeški modrosti). Ni je težje umetnosti kakor je ta. Kdor z jezikom ne razžali, ta je popolen mož.

Nobene umetnosti se ne naučiš brez pravil; naj varniše pravilo za umetnost dobro govoriti, je to-le: predenj beseda enkrat pride na jezik, jo trikrat opili, da namreč ne bo škodovala ne Bogu, ne tebi in ne bližnjemu. Ko bi sleherni to spolnoval, govorili bi veliko manj, pa bolje.

Čudna reč! Molčati je lažej kakor govoriti; malokdaj škoduje, če si molčal; toda ker si govoril, škoduje kaj pogosto. In vender jih je silo malo, ki znajo molčati; natora je namreč vedno k hujemu nagnjena.

Previditi, kaj je tebi, kaj bližnjemu v korist, kaj Bogu v čast, to razločuje človeka od živali. Zato nam je dana razumnost in pamet, da nam sveti kot učenica pri obnašanji in jeziku, da ne zgrešimo prave poti.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. Mednarodno poslanstvo do sv. Očeta je dospelo v Rim in 22. sušca je bilo pred sv. Očetom. V praznik Marijnega oznanjenja pa so prejeli sv. Obhajilo iz rok sv. Očeta. Bili so pričujoči verli katoličani iz raznoterih in premozihi dežel in krajev, iz Francoskega, Belgijanskega, Holanškega, pa Angleži, zlasti mnogi Nemci in Avstrijanci (Brandis, Thun, Schmising, Kersenbrock), Italijani, celo nekteri Amerikanci. Bolj natanko bomo gotovo še pozneje slišali, menda tudi kaj bolj znanih imén. Adreso je bral francoski vojvod Des Cars. Poklonili so se 23. t. m. glavni možje tudi dvema verskima spoznavavcema, kardinalu Ledohovskemu in škofu Mermillodu.

Sv. Oče so prišli v konzistorsko dvorano opoldne med svojim častnim dvorstvom in spremljani od nekterih kardinalov in prelatov. Približa se jim izmed velikega poslanstva predsednik vojvod Dea Cars in bral je preblago pismo vdanosti v francoskem jeziku. Na tej adresi je bila podpisana vsa deputacija. Prišel je predsednik:

„Sveti Oče! Kakor pretekle leta, tako smo prišli to leto podložiti Vam pred kolena besede naše vdanoati, naše zvestobe in dolžni dar našega sinovskega počenja.

Poznate nas; ne morete torej biti v dvomu zastran nagibov, ki so nas vabili k temu sedežu sv. Petra, k temu prestolu, ki je izmed vsih naj svetejši, naj višji.

Vi veste, da naj višji cilj, kateri pozivlja vse naše djanja, je: delati vedno z Vami in za Vas. Kar nas nagiba, ni le samo potreba slišati nezmotljivi nauk namestnika Jezusa Kristusa, da iz njega dosežemo moč ustavljati se hudi povodnji, ki dandanes tako nesrečno zaliva ljudi, vlade, svet. Proti Rimu, ali da bolje rečem, proti Vatikanu (ker hoče se, da naj bi Rim ne bil večno mesto in katoliška domovina) nas priganja tudi govorenje in obnašanje naših nasprotnikov, ki so naši priganjavci, ker so priganjavci Vaši. Opojeni od neke perve zmage, niso še zadovoljni, da so Vas oplenili Vašega časnega posestva, temveč zoper Vas in zoper katoliško Cerkev snujejo obširno zakletvo, ki meri na to, da se Vam ugrabi tudi duhovsko gospostvo nad dušami, ki so v Vaše varstvo izročene.“

Predsednik govori nadalje precej obširno o tem kovarstvu sovražnikov, omeni, da naše nasprotno orožje je voljna poterpežljivost, da maševanje po keršanski postavi Bogu izročujemo. Bojevati se in terpeti je naše geslo. Prepričani smo, da pride dan, ko bode terpljenje vélike keršanske družine in njenega naj višega poglavarja obrodilo svetnikov, kakor je kri spricevavec rodila kristjane; da pride čas, ko bo ena sama čeda in en sam pastir. Sklenil je govornik:

„Blagoslovite vse, sv. Oče, da bodedo vselej zdinjani z Vašo posvečeno osebo, ter v očitnem kakor v osebnem življenju bodedo vsi ena roka v Vašo brambo; vsi eno serce, da Vas ljubimo; vsi ena volja, da smo Vam podložni.“

Nato so sv. Oče odgovorili zlasti v oziru na to, kar je predsednik omenil o terpljenju in priganjanju sv. Cerkve. Govor pa je tako pomenljiv, tako primeren, tako velikansk, da ga ne smemo kerčiti, temuč podamo vsega, kakor ga je prinesla „Unità“. (Gl. prvi članek.)

Iz Ljubljane. (Orleanski škof v prid katoliškega duhovstva.) Naj omenimo mojstersko pismo, ki ga je pisal preslavni škof Orleanski bivšemu laškemu ministru Minghettu. Obsodil je Dupanloup laško postavo, ki dela duhovnom neslišano silo, da bi se mogli celo kakor soldatje na vojski biti in streljati s sovražniki. Škof pravi med drugim:

„Tukaj je več kot sovražno zaničevanje naj viši spodobnosti in naj očitniši nestrinljivosti, ta udarec zoper vero še dalje meri. V serce samo jo zadevate, to dobro veste.

To je vedil častni vojni minister, ki se je temu ustavljal in je na perfidne besede poslanca Corte-a: „Vi se hočete tedaj prilizovati duhovnu“, odgovoril: „Vi tedaj hočete vero razdijati!“ Ali more katoliška vera obstati brez duhovstva? Tu vam je vprašanje. In ali more to duhovstvo obstati, ako se od ene strani ne more zbrati, in ako se od druge strani ne more vpodobiti (za duhovstvo zobraziti)? In tu ste tudi natanko izrečeni dve reči, ki ju vi hočete, ki hočete odverniti izgojo duhovstva. Mislite Vi, gosp. minister, da človek postane duhoven, kakor postane tergovec ali zidar?

Neogibna je za katoliško duhovstvo reč naj viši, naj občutniši in naj potrebniši izmed vsih: poklic... To sami dobro veste; zato pri vsem svojem skepticizmu (dvomljivosti) spoštujete duhovna, kateri je vreden tega imena po svoji čednosti.

To je vzrok, zakaj Cerkev s toliko čujočo skerb-

ljivostjo odgoja duhovsko mladino; to so njeni preljubljeni sinovi, prihodnji služabniki njenih oltarjev; so tisti, katerim bode pozneje zaupala pastirstvo, skerb za duše; tisti, ki ji morajo biti možje molitve, možje daritve. Naše svete bukve jih imenujejo sveto ljudstvo, izvoljeni zarod, kraljevo duhovstvo: *Genus sancta, regale sacerdotium*.

Vi pa jih Cerkvi iztergujete, da jih veržete — kam? V naj nevarniši dóbi življenja, v odločni starosti, v kateri se duša ali poterdi ali pogrezne, jih vi veržete tje, kjer bode njih čednost in njih mladost izpostavljena naj večim nevarnostim!... In vi hočete, da naj se k nam povernejo čisti in neomadežani, kakor je potreba! O ne tako, temuč tega vi nočete; ker dobro veste, da navadno to ni mogoče!...

Umevate li zdaj, gospodje, zakaj kličemo dan na dan? To je zato, ker nimamo nič drajšega memo našega mladega duhovstva. Ne moremo delati brez duhovskih duš: potrebne so one, zakaj naše opravilo se imenuje dušna služba. Da se kaj storiti brez časti, dá se kaj storiti brez prijateljstva, da se storiti brez denara; živi se ob malem, ob sočivji: neogibno potrebne pa so duhovske duše, duše, ki bodo zveličevale druge duše! To je Cerkvi življenje samo. In to so tisti, ki jih vi jemljete, ki jih nevarnosti izpostavljate, ki jih hočete ugonobiti. To je, zakaj Cerkev vpije kakor mati: njeno naj viši maternost ste vi nakanili ubiti.

Daj mi nazaj mojega sina, je neka obupljiva mati zavnala levu v Florenciji, ki je v besnem teku zgrabil in nesel njeno dete. Lev, prestrašen s tem kričem in s tem pogledom, je obstal in nazaj dal detka njegovi materi. Ali pa vi poslušate, ko Cerkev vpije?“

Tako serčno in velikodušno neprestrašeni Dupanloup še dalje govori, se vé, da zastoj takim, ki imajo namen in želje: Cerkev Kristusovo izprazniti in zatreti! Prepričali pa se bodo ravno zdaj, da to je nemogoče, ker tudi to satanovo orožje jim bo skerhala Božja previdnost, in če ga bodo brusili v novo, obrnilo se bode — ne zoper Cerkev, ampak zoper njene brezserčne priganjavce.

Če bode večje pomanjkanje duhovnov se razodevalo, bolj blagi in velikoserčni mladenči se bodo tega stanu vendar poprijemali; kadar bo sila naj viši, bo pomoč naj bližej. Ko bodo sovražniki in njih otroci v naj hujših zadnjih britkosti brez duhovnega tolažila z divjim obupanjem šterleli v brezkončno brezno, ki so ga sami sebi odperli, bode Božja previdnost vernim sinom in hčeram še vedila poslati tolažilnega angela za pomoč k smertni postelji, in časi se bodo spremenili, solnce bo zopet sijalo, odahnila se bo Cerkev in njeni otroci.

Z Brezovice pri Ljubljani, 27. sušca. — M. — O času nekega misijona pride dvanajstletna deklica k patru jezuitu in toži s solznimi očmi, da je njen oče vedno brezbožniši, odkar hodi k misijonskim pridigam, in da strahovito ostudne kletvinje bruha zoper oo. jezuite. Gosp. misijonar ji naročijo, da naj še gorečnije moli za spreobrnjenje očetovo. Čez dva dni zopet pride deklica in toži, da oče še huje divjá. Pater ji o stro posvaré, rekoč, temu si ti kriva, ker premalo goreče moliš, ti moraš spreobrnjenje svojega očeta kar tirjati od Boga. Jokaje šla je deklica domú, pa kmalo zopet pride in pripoveduje vsa vesela, kako se je oče ves spremenil, da je ves drugačen, ter prosi in želi, da bi se spovedal. Tudi mi verniki imamo očeta, imamo mater, ktera pa ne potrebuje spreobrnjenja, ampak rešenja — očetu Piju IX, materi sv. Cerkvi.

Z nenavadnimi pomočki išimo tudi mi dandanes pomoči zoper nenavadno hudobijo in moč sovražnikov sv. vere, sv. Očeta in vsega, kar je svetega in častit-

ljivega. Nenavaden pomoček je bratovšina „Naše ljube Gospé presv. Serca“, ki se je silo naglo po širokem svetu razširila. Tudi s tem prelepim klicem do Naše ljube Gospé presv. Serca se dela presv. Serca Jezusovemu nekaka sila, se vé, da sladka in prijetna. „Nič ni, kar bi Marija ne mogla doseči od svojega Sina, ako ga za taisto prosi“, rekli so veliki Pij IX. Iz tisuč in tisuč gerl se razlega priserčni klic: Naša ljuba Gospa presv. Serca, prosi za nas! Kolika velikanska duhovna moč!

Tudi naša duhovnija (nad 2000 duš) se je pridružila temu presladkemu glasu, ker je do malega vse zapisano v to bratovšino. Kako se mi raduje serce, ko slišim, da skoro k vsaki molitvi se pridevajo sladke besede: naša ljuba Gospa itd.

Naj omenim cvetlice, ki je pognala pri nas na podlagi te prelepe bratovšine. Pogovorile so se med seboj iz lastnega nagiba dobre duše pri fari in z vsake podružnice, da bodo oskerbele nekaž ss. maš skoz leto, ki naj se darujejo v čast naše preljube Gospe z naslednjimi nameni: 1. za rešenje sv. Očeta Pija IX; 2. da bi se mogle obvarovati smertnega greha; 3. da bi mogle čisto živeti, in 4. sv. Rešnje Telo vselej vredno prejemati. „Cvetice se prikazujejo po naši zemlji“ — s temi besedami Ženina v visoki pesmi je bila naznanjena prva taka sv. maša, ker ti nameni so lepe cvetke, ali kakor razlaga sv. Frančišek Saleški, pobožne želje hrepeneče duše, da bode vredna nevesta Jezusova. Razveselivne so take cvetice, ker poganjajo izmed mladega ljudstva, kteremu svet, satan in poželenje svetuje in navdiha ravno nasprotno tega, za kar si lepe duše tako serčno prizadevajo. Radostno sprejela v svojo materno brambo jih bode Marija in zvesto jih priporočevala v najsvetejše Jezusovo Serce.

Iz Notranjskega. (Nektere čertice iz življenja † č. g. o. Klemena Jelenc-a.) (Dalje.) Misijonski prazniki v šent-Jernej. Posebno rad je večkrat prišel v šent-Jernej pridigovat in spovedovat. Ondi namreč je večkrat v letu duhovna setev in žetev.

Vsacega katoliškega kristjana s poslušavci napolnjena cerkev gine, še bolj pa vname pridigarja, ki stopi o posebnih priložnostih na prižnico, pričakovaje od poslušavcev, da ga bodo bolj kot po navadi poslušali njegovi, če tudi navadni poslušavci; — kaj še le bi rekel o † P. Klemenu, ki je bil vsako leto iz Novega mesta kot pridigar in spovednik večkrat v šent-Jernej povabljen, kjer so zdaj moški zdaj ženske, zdaj mladenčiči zdaj dekleta ter vsak stan posebej obhajali svoj misijonski praznik, *) vedoč že iz večkratne skušnjaje, kaj se ob takih priložnostih godi, kako se verni ginjeni spominjajo svetega misijona (kterega močno ondí spoštujejo, da mu naj rajši le „sveti“ misijon pravijo), kako se pri taki priložnosti eden ali drugi zopet verne na pravo pot. Zakaž že nenavadno veliko število ljudi viditi priti k spovedi, pristopati k sv. Obhajilu, slišati primérne pridige, spominjaje verne na obljube storjene pred toliko in toliko leti ob času sv. misijona, že to enega ali drugega gotovo gine; zraven pristopi še milost božja: kdo se bo tedaj čudil, ako se v resnici zopet marsikteri spre-

*) Opomba. Čč. gg. misijonarji kaj živo priporočajo, naj bi se povsod, kjer se je že ali se še le bo sv. misijon obhajal, vstanovili tudi misijonski prazniki ali določeni dnevi za spoved in sv. Obhajilo vsako leto, in sicer za vsaki stan posebej. To veliko pomaga, budi spomin na storjene obljube, da se eden ali drugi zopet poboljša, če je po sv. misijonu zopet v pregrehe zabredel. To vé pisatelj več ali manj iz skušnjaje — med tem pa, če se to opusti, zgine tudi sad storjenih, zraven pa le prehitro pozabljenih obljub.

oberne. Obilna duhova žetev ta je vlekla † g. Klemena v šent-Jernej.

Zraven tega so misijonski prazniki ondí tudi sklenjeni z lepo slovesnostjo, ki slehernega morajo nehoté giniti: olepšanje cerkve, ginljivo priterkavanje in ob gotovi uri milo-resnobno doneči glas velikega zvona, ki se ob tihi večerni uri razlega po široki in dolgi šent-jernejski planjavi. Ljudje takrat pokleknejo k skupni molitvi. To pač mora tudi zastaranega grešnika vsaj giniti, pretresti in mogoče da tudi spreobrniti. Zdi se človeku, ko sliši misijonski zvon peti, kakor bi slišal Boga klicati grešniku: „Ali veš in se spominjaš, kaj si obljubil? Kje so obljube, kje sklepi? Poslušaj glas vesti!“ In pobožnim: „Ostanite zvesti obljubam, obilno vas čaka plačilo!“

To je vidil, slišal, opazoval v šent-Jernej nepozabljivi † o. Klemen, on, ki je bil tako mehkočutnega serca, je občutil sam, bil ves ginjen, vnét. Pa to še ni vse, bila je še neka druga, še lepša in bolj ginljiva reč, ki je verno ljudstvo, pa tudi to blago dušo še bolj ginila in zopet v šent-Jernej vlekla: to je, sad misijonskih praznikov od ponižne skesane spovedi, vredne sv. Obhajila, in sicer v takem številu, da bi človek, ako bi sam ne bil priča, ne bil skorej verjel.

Ko so leta 1868 v šent-Jernej čč. oo. jezuiti Doljak, Kos in † Valjavec sv. misijon obhajali, vpisalo se je bilo domačih farmanov v misijonsko družbo nad 2200, ki vsako leto, ko posamezni stanovi vsak stan posebej ob določenih dnevih ali tako imenovanih misijonskih praznikih pridejo k spovedi in pristopijo k sv. Obhajilu. Fara je velika in šteje 5200 duš in ob takih dnevih pridejo tudi nekteri sosednji farmani k slovesnosti, ter razun teh v bratovšino vpisanih tudi več drugih domačih k spovedi pride, kterim se pridružijo radi tudi nekteri sosednji farmani, zlasti kadar imajo dekleta svoj praznik (ki za nje terpi dva dni, to je, dva dni se spoveduje, obhaja pa se vendar skupaj drugi dan); zato se zgodi, da jih pride ob takih priložnostih ob dekliskem misijonu čez 1000 k spovedi. Treba je spovednikov še drugod poiskati in naprositi, namreč v novomeškem samostanu, od koder tudi vselej pomoč pride, ker radi sprejemajo povabilo in še rajši šent-Jernejčani čč. oo. frančiškane. Ob takih priložnostih, misijonskih praznikih za moške, ženske, mladenče in dekleta je bil † o. Klemen vselej povabljen kot spovednik in pridigar.

Kaj lepo je bilo viditi zatlačene spovednice pri enem in drugem spovedniku, in še posebno, kjer je † g. Klemen spovedoval; zakaj poznali so ga vai kot dobrega, natančnega spovednika. Če je tudi z enim ali drugim delj časa se pomudil, da so drugi morali čakati, preden so prišli na versto, jih to ni ostrašilo, ne odgnalo; zakaj vse se lahko razume, kdor vé in spozna, kaj je dober spovednik, kako spovedenci takemu dobremu spovedniku svoje serca odkrivajo, ter ne gledajo, bodo li 5 minut ali 1, ure poprej ali poznej spoved opravili. S kakim veseljem je šel † o. Klemen v spovednico, se ne dá popisati, ko je vidil, da imajo ljudje do njega zaupanje, da ne sedi zastonj, posebno ob takih priložnostih, v spovednici. Pač mu je moralo serce veselja igrati, ko je vidil, koliko jih je stopilo k mizi Gospodovi, ter kakor je cerkev dolga, klečali so obhajanci po sredi cerkve ob desni in levi strani, od velikega altarja do velikih cerkvenih vrat, o prazniku za moške moški, ob dekliskem dekleta itd.

Slehernega mora kaj tacega giniti, ko vidi obhajati ob enem 500–1000 ljudi, zdaj enega, ob drugem misijonskem prazniku drugega stanú; veseliti mora posebno onega, ki je pomagal spovedovati, veseliti moralo je pred vsem to blago dušo, od ktere je tu govorjenje. Za-nj, ki je tako gorel za Božjo čast in izveličanje ne-

umerjočih duš, bilo je to naj večje veselje. Ni torej čuda, da je tako rad prišel na misijonski prasniki, da je tako rad spovedoval, da ga ljudje ne morejo pozabiti kot gorečega spovednika.

(Dalje sledi.)

Z Zreč, 25. sušca. Zima od nas jemlje slovo, vsa narava se prebuja k novemu življenju. Tudi naša Zreška fara se je duhovno pomladila po duhovnih vajah, ki so jih pri nas vodili čast. o. Doljak od 12. do 18. sušca. Imeli so po tri govore na dan; kakšni so bili, ne bom popisoval, omenim naj le, da vsem govorom vir je bil Jezus na križu do nas grešnikov. Srečna zares Zreška fara! v dveh letih si imela trikrat sveto poslanje, namreč misijon, obnovljenje misijona, in letos duhovne vaje. Okoli 1300 jih je bilo obhajanih letos.

Cast in hvala Očetu nebeškemu, ki nas tako milo in pogosto kliče k pokori in poboljšanju. Hoče nam dati za plačilo večno veselje v nebeših, če bomo tako živeli, kakor so nas misijonarji učili po mnogih govorih in smo tudi obljubili.

Hvalo Bogu smo dolžni, ki nam je dal tako skerbnega, za zveličanje duš vnetega gospoda župnika, ki se noč in dan zelo trudijo za nas uboge ovčice, da bi nas vse spravili v ovčnjak Jezusov. Povabili so vselej te trikratni z daljnih krajev gorečih misijonarjev, slovečih pridigarjev, čč. oo. jezuite, dvakrat rajnega o. Valjavca, letos pa o. Doljaka.

Nobena ovčica se ne bo mogla izgovarjati sodnji dan, da ni imela prilike se poboljšati in spokoriti. Bog daj, naj bi se spolnile vroče želje našega skerbnega duhovnega pastirja. Zalibog, tudi ni brez takih vmes, ki nočejo slišati glasú božjega in pri vsem klicanju terdovratni ostanejo. Trikrat gorje njim samim! — Zahvala gospodu župniku za njih skerb, ker se toliko trudijo za zveličanje naših duš; Bog nam jih ohrani še mnogo let! Zahvala gospodom misijonarjem za njih obilni trud z nami, in tudi vsem drugim duhovnom za pomoč, ki so tako stanovitno spovedovali. Bog poverni vam vsem skupaj, nam pa dodeli svojo milost in pomoč, da v dobrem stanovitni ostanemo do konca.

Iz Zreč so se č. o. Doljak podali v Šentjungerto tudi duhovne vaje opravljat.

24. sušca smo v Zrečah pokopali naj starejšega farmana Luka Mumelj-na, ki je čez 90 lét star v Gospodu zaspal. Bil je rajni pobožen in veren kristjan, še kot starček je ob palici silno rad hodil v cerkev in zvesto molil. Naj v miru počiva!

Iz Maribora, 20. sušca. — R. — 15. sušca 1876 je v Gradcu po kratki bolezni umerl častitljivi frančiškan tirolsko-štajarske provincije brat Klarencij Lohbiller, rojen v Šadvaldu na Tirolskem, izversten zlatár in malar, ki je po Tirolskem in Štajarskem slepšal mnogo cerkev in altarjev pozlatil. Pri sv. Trojici v Slovenskih goricah na Štajarskem je od leta 1866 do 1869 veliko romarsko cerkev z devet altarji prav lepo pozlatil, in posebno véliki altar s tabernakelnom, prižnico, Marijo na tronu od trume angelov obdano, kerstni kamen, in dobrega Pastirja čudo lepo in umetno izdelal. Kar je z lesa, je tako umetno zmalal in pogladil, da si misliš, to je naj lepši pravi marmorni kamen. Podobe (štatve) so zmalane, da se vidijo, kakor bi žive bile; le škoda, da se ne ganejo.

Tako živo je zmalal tudi v frančiškanski cerkvi v Mariboru glavo čudodelne podobe blaž. Device Marije Matere milostne. Potem je pozlatil altarje romarske cerkve blaž. Device Marije v Lankovici, in zadnjič več altarjev v veliki frančiškanski cerkvi v nemškem Gradcu. Gotiški, celo novi altar na moški strani je ravno dokončal, razun podobe sv. Barbare, pomočnice umirajo-

čih, kateri ene roke ni mogel več pozlatiti, ker ga je bilo terganje (reumatična bolezen) v posteljo verglo. Sobrati so mu večkrat pravili, da mu je sv. Barbara poslala pozdravljenje in poslačenega rokava prosi, kar ga je vselej vidno razveselilo.

Tri dni pred smertjo je dokončal osemdnevne duhovne vaje z dolgo spovedjo in zadnji dan pred smertjo je prejel še sv. Obhajilo. Bilo mu je že boljše, kar mu bolezen nenadoma v možgane vdari, in čez eno uro je ugasnil, potem ko je bil v sv. olje djan. Bil je še le 52 lét star, tih, z ljudmi je malo govoril, vedno pa molil, in s svojim zlatenjem in malanjam je po frančiškanskih cerkvah prav veliko za čast Božjo storil. — Kako slo je bil spoštovan, se iz tega vidi, da je njegovo truplo čez 40 duhovnikov in redovnikov in mnogo ljudstva spremljevalo na pokopališe. Prišli so tudi z Maribora, z Lankovica in z Eggenberga k njegovi pogrebšini. Položili so ga na Šentpetrovskem pokopališu v rako (zidano) poleg o. Leona Pantilli-a, kateri je bil biser tirolsko-štajarske provincije. Naj mu večni Bog prav obilno povračuje z nebeškim veseljem vse njegove velike trude, ki jih je imel zgolj iz ljubezni za Božjo čast. Kakor so se smele v njegovem življenji besede sv. pisma (Pa. 25, 8) na njega obračati: „Gospod, ljubil sem lepoto tvoje hiše“, naj se tudi zdaj, ko je v večnosti, še sledeče besede na njega obernejo: In zdaj „ljubim kraj, kjer prebiva tvoje veličastvo“. Naj v miru počiva!

Razgled po svetu.

Avstrijsko. Delegaciji se imate sniti v Pešti v začetku majnika. April ostane za delavnost deželnim zborom. V juniju se zopet prične deržavni zbor.

Laško. Čudovite reči o sleparstvih na Laškem so se slišale, pa še čudniše na dan prihajajo. Pripovedovalo se je une dni o velikanskih sleparstvih in ponarejanji menjic z lažnjivim kraljevim podpisom. In kdo tiči v teh smešnjavah? Sodnija v Boloniji je zaperla nekega grofa Vittorio Mirafiori, vojaškega častnika, kakor obdolženca. Da je res zadolžen, z zaporom še ni dopričano, vender se misli, da brez naj občutljivšega suma bi sodnija tako posebne osebnosti ne bila djala v zapor. Vittorio Mirafiore namreč ni kdo drugi, kakor pravi sin kralja Viktor Emanvela iz njegovega družega, morgana-tiškega zakona, ali zakona na levo roko. Morgana-tiški se pa imenuje tisti zakon, kader se kdo iz visoke rodovine oženi z osebo ne enacega stanú, ki torej otroci nimajo pravice do očetovega stanú, njegove dedovine in predpravic, akoravno so zakonski. Taki je drugi zakon Viktor Emanvelov, in iz tega zakona je omenjeni Viktor Mirafiori. Vidi se, da Viktor Emanvela začenjajo pre-hude šibe tepsti. Zaslužil jih pač je. Tudi novo minist-sterstvo mu ne bo sadilo rožic.

Po prekucu ministerstva Minghettovega se ima na Laškem zgoditi še dosti družih prekucev. Novo minist-sterstvo ima stermoglaviti predsednika v senatu in pred-sednika v zbornici. Vstrojiti se ima lepa versta novih senatorjev po ministerskem kopitu. Vitez Nigra bode poklican nazaj s Pariza, kjer je poslanec. Menabrea boje noče sprejeti poslanstva za London. Depretis, na čelu novega ministerstva, pravijo, bode hitel skratiti deset Božjih zapoved z oropanjem farnih poséstev, s stisnjenjem praznikov, z mučenjem katoličanov po iz-gledu Bismarkovem. Toda to ne bode novo, ampak le nadaljevanje poprešnjih krivic in hudodelstev, ki kaže, da bodo prikipele do verhunca. V novem ministerstvu so sami levičarji: Depretis (predsednik in denarničar),

Nikotera (za notranjstvo), Melegari (za zunanjstvo), Mancini (za pravo), Majorana (za poljstvo), Zanardelli (za očitne dela), Mezzacapo (za vojno), Brocchetti (za pomorstvo), Coppino (za očitne nauke).

Kako kazni slehernemu, ki hudo dela, prileze za petami, se razodeva ravno nad prekucnjenim laškim ministerstvom. Koliko hudega so ti ljudje storili sv. Cerkvi in naučnik Bonghi je še na vse zadnje podel papeževo vseučiliše. Potisnili so celo duhovstvo v vojašino, kar je mogoče le v kakem španjskem prekucu!

In kakošni revni glasi se razlegajo za Minghetom tudi med liberalci! Časnik „Secolo“, eden naj bolj liberalnih listov, mu čudne levite bere. „Nesrečni“, pravi, „je prišel (ko minister) za dan 7. julija 1873 in njegovo samo rojstvo je bilo prelomljenje postáv pravice parlamentarne. Pretresal je vse koristi, zadostil ni nobeni. Obetal je pospeševati svobodo srenj in okrajn, v resnici pa je méril še na večí centralizacijo, kot je bila poprej itd.

Nemško. O poduku za spoved in sv. Obhajilo otrók pod Prusom piše „Schles. Volksztg.“: V duhovnijah, kjer so duhovni od vlade pregnani iz šole, se mora za spoved in sv. Obhajilo podučevati v cerkvi. Otroci morajo tedaj po četert, pol milje, tudi po celo miljo daleč po mrazu in vetru, po dežju in snegu hoditi k nauku, in sicer zopet v merzlo cerkev. Kako tedaj morejo otroci pasiti na duhovnové besede, če bolj mislijo na ozeble roke in noge, kakor pa na nauk? Zraven tega pa so otroci večidel še prav revno oblečeni. Serce boli človeka pri pogledu tih otrók v škerpetih in lahkih oblačilih v sedanjem hudem mrazu, ko pomisli, da ti nedolžni otroci že v svojih nežnih letih na udih občutijo nasledke kulturnega boja. Ali bi to ne imelo vlado nagniti, da bi v prid in z ozirom na zdravje tih ubogih otrok odperia šolske sobe o poduku za spoved in sv. Obhajilo, oziroma za sv. birmo otrokom in katehetom? Bi bilo to morebiti prederzno, nepravilno zahtevanje pri letošnji hudi in dolgi zimi?

Drobne novice. Za katoliško vseučiliše v Lillu je po zadnji listnici že za 2,060.990 lir podpisanih. — Na Francoskem se pečajo s pomilostovanjem ljudoklavcev v Parizu. Viktor Hugo je v zb. rnici v Versailles-u navetoval splošno pomiloščenje, pa dvomijo, da bi se to poterdilo. Tudi hočejo po okrajinah vse prekucniti in velike rajde prefektov spoditi in nove postaviti. — Parsko že britko skuša, kaj je nemška edinost in edinost Nemčije. V vse se bismarkovstvo meša in vse na Parskem hoče po svojem vravnati, železnice, pošte, telegrafe ter vse občevanske pomočke! — Časniki mnogo pišejo o novi iznajdbi belgiškega topniškega majorja Le Boulengé-ta. Iznašel je namreč lansko leto stroj, ki ga imenuje „telemeter“, daljnomér. Telemeter meri moč glasú, ki ga stori sprožena kanona, in iz tega s čudno natančnostjo določi oddaljenost kraja, od koder je krogla priletela. Poslednjič je Boulengé iznašel strojček, ki nazznanja tudi daljo puškinega strela, ter se bode iz streljanja precej lahko vedilo, kako deleč so sovražniki. — Francoski rudečkarji so pričeli s takimi krivicami rogoviliti, da bodo šepavi kólnici svoje republike hitro kolesa polomili, in konec bodo najberže nevredni bonapartovci zopet na prestolu. Volitev katoličana gr. Mun-a n. pr. hočejo ovreči, akoravno ima 1000 glasov več kot njegov nasprotnik odpadnik Cadoret. Tudi pri volitvi novih prefektov išejo katoličane tretí, v Marseille-u voliti nekega juda, v Bajonu odpraviti do-edanjega prefekta, ker ni dosti upaljeno Decazes-u pomagal podpirati Alfonziste; novi minister za notranjstvo, Ricard, je precej dal povelje, da povodnji prekucuhovskih listov

po okrajinah ne smejo ustavljati, kakor je delal Buffet poprej itd.

Cret in sad zveste molitve.

Zahvale.

Priserčna zahvala „Naši ljubi Gospej presvetega Serca“ za zdravje, kterega je sprosila moji materi. Ko so bili nevarno bolni, smo klicali v Marijno pomoč. Naša ljuba Gospa jim je zopet zdravje sprosila, da že zopet nekoliko delati zamorejo. Naj bo to, kar je bilo obljubljeno, razglašeno v večí čast Božjo in češenje Marije, naše ljube Gospé.

V Ljubljani, 26. sušca 1876.

Gregor K.

Prošnje.

Št. 1. Priporočam udom bratovšine Naše lj. Gospé v molitev sebe in tudi dva druga v dušnih potrebah.

G. K.

Št. 2. Bolnika Fr. H. v Terstu s prav nadležno dolgo boleznijo, v kateri se ne dá z nobenimi zdravili pomagati, priporoča njegova sestra Franciška, omožena P. v Ljubljani, v molitve in prošnje Naše ljube Gospé presv. Serca. Ljubi bratje in sestre v Kristusu, sprosíte mu zdravje, ako je Božja volja, naj tudi on skusi veliko pomoč Naše preljube Gospé.

Št. 3. Neki posebno terdoserčen mož je priserčno priporočen v molitev bratom in sestram družbe Naše ljube Gospé presv. Serca, da bi se čez toliko lét vender omečil k boljšemu obnašanju.

Št. 4. Iz Štajarskega. Družina prav goreče priporoča v molitev bratom in sestram Naše ljube Gospé presv. Serca sina, v viših šolah, ki je začel brezverno živeti, je zapustil molitev, cerkev, sa. zakramente in Boga, ter se ne meni več za opominé staršev, da bi se spametoval in na boljše obrnil. Storite to ljubezen in molite goreče zanj, da Marija zopet pridobi Bogú in družini tega „zgubljenega sina“ ter se dopolnijo staršem njihove priserčne želje z njim. K temu pomagaj Bog na prošnjo Naše ljube Gospé presv. Serca, sv. Jožef in dražniki z zvesto molitvijo.

Št. 5. Uboga vdova z več majhnimi otroci, v silnih dušnih in telesnih stiskah, v vednih boleznih, da ji ni ne živeti ne umreti, zraven tega brez miloščine ali kake pokojnine — v naj večem pomanjkanji (mož, umerl pred nekaj leti, je tudi veliko lét bolehal) — ta reva se tedaj živo priporočuje v molitev vsi bratovšini Naše ljube Gospé presv. Serca.

Št. 6. Spoštovanega za udno boleznijo ležečega dušnega pastirja č. g. F. V. v Kr. več osčb ponižno priporoča v molitev vsim čč. gg. duhovnom in pa udom družbe Naše ljube Gospé presv. Serca.

M. V.

Št. 7. Ženo v Terstu, že dolgo časa na bolniški postelji, da se ne more kar nič sama premakniti, jest, ud te bratovšine, priporočim v molitev bratom in sestram Naše ljube Gospé presvetega Serca.

S. B.

Listek za raznoterosti.

Koledar za naslednji teden.

Mali traven. — April.

2. **Nedelja V** v 40danskem postu. Evangelij: „Judje hočejo Jezusa kamnjati“. (Jan. 8.) — Sv. *Frančišk Parljan*, začetnik reda manjših bratov, velik čudodelnik. † 2. aprila 1504. — Sv. *Teodozija*, devica sprič. v Cezareji, je svete mučence pred sodniki stoječe pozdravljala, se jim v molitev priporočala, da naj se je spominjajo, ko pridejo k Gospodu; vojaki jo peljejo pred deželnega poglavarja Urbana; na njegovo povelje je bila razmesarjena in v morje veržena l. 308. — Sv. *Marija Egipčanka*, spokornica, je 17 let grehu služila, 47 let pa je v pušavi ostro pokoro delala; sv. pušavnik Zozim jo je poslednje leto našel in veliki četrtek s ss. zakramenti previdil. Drugo leto jo na tistem kraji najde mrtvo in pokoplje l. 432.

3. **Ponedeljek**. Ss. *Agapa* in *Kijonija*, sestri sv. Irene, ste bile v Tesaloniki na germadi sežgane 3. apr. l. 304. — *Pankracij*, učenec sv. Petra, je bil škof v Siciliji, kjer je za sv. vero svojo kri prelil. — Sv. *Rihard*, škof Cisterski na Angleškem, gorečnik za cerkvene pravice; dobrotnik ubozih, sloveč po čudežih. † l. 1253.

4. **Torek**. Sv. *Isidor*, cerkveni učenik in nadškof v Sevili na Španjskem, naj mlajši brat sv. nadškofa Leandra v Sevili, sv. Fulgencija škofa v Kartagi in sv. Florencije. † 4. aprila 636. — Sv. *Zozim*, pušavnik. † v 5. stoletju sto let star.

5. **Sreda**. Sv. *Vincencij Fererij*, spozn. iz reda sv. Dominika, misijonar po mnogih krajih, je imel dar jezikov, ter je 100.000 terdovratnih grešnikov k pokori nagnil, 25.000 judov in 8000 turkov kerstil. † 5. apr. 1419. — Sv. *Irena*, sestra sv. Agape in Kijonije, ni hotla svetih bukev nevernikom izročiti, zato je bila s smertnim orožjem prebodena in na germadi sežgana v Tesaloniki l. 304.

6. **Četrtek**. Sv. *Sikat I*, papež sprič., je 9 let vladal sv. Cerkev, in je mučeniško krono prejel l. 127. — Sv. *Celestin I*, papež spozn., je obsodil Nestorija, patrijarha v Carigradu, ker je učil, da Marija ni Mati Božja; po njegovem prizadevanju je bil sklican 3. vesoljni zbor v Efezu, kjer je bil Nestorij zopet obsojen in njegov krivi nauk zaveržen. Vladal je 10 let, † 432. — Sv. *Eutihij*, patrijarh v Carigradu, spozn. † 6. aprila l. 582. (Gl. Danico lansk. l. List 14.)

7. **Petek**. *Marija sedem žalost*. — Blaženi *Herman Jožef*, tako imenovan zavoljo njegovega nedolžnega in čistega življenja. † 1236. — Sv. *Hegesip*, izmed naj starejih cerkvenih učencikov, je živel blizo apostoljskih časov, in je spisal cerkveno zgodovino od časa Gospodovega terpljenja do svoje dobe. † 180.

8. **Sabota**. Sv. *Dionizij*, škof v Korintu, je v 2. stoletju s svojimi učenimi listi spodbijal zmote ajdovskih modrijanov, in je papeže takó častil, da je zapovedal njih liste v cerkvah očitno brati. — Sv. *Albert*, škof v Vercelah na Laškem, po tem l. 1206 patrijarh v Jeruzalemu, je bil v praznik povišanja svetega Križa pri sprevedu (procesiji) od nekega hudodelnika umorjen leta 1214.

Danes je šip ali polna luna ob 8. uri 36 minutev zvečer.

Iz Ljubljane. Zarad misijonskih sporočil r. P. *Va-ljavca* bodi omenjeno, da se je oglasilo naročil za nekaj manj kot 400 istisov. Sporočili smo to in nekatere druge misli in želje več gospodov č. o. Fr. Sajovic-u S. J. na Česko, ki ima to reč v rokah ter bo storil, kakor se mu bo prav zdelo.

V Uršulinski cerkvi v Ljubljani je Šmarni dan, 25. t. m., obhajal novo mašo čast. o. Krizogon Majer, Ljubljančan. Ravno ta dan je tudi njegov tovarš P. Vil. Vindišar imel novo mašo v Šmartnem pri Kranju. Bog daj obilno vspeha v vinogradu Gospodovem!

Pri volitvi za I. razred so domači kandidati propadli.

Iz Tersta. † Č. g. Matija Skala, duhoven v pokoju, je po dolgi in hudi bolezni, katero je terpel s prečudno vdanostjo in pogosto prejemavši ss. zakramente, mirno v Gospodu zaspal 26. sušca in 28. popoldne ob 3 bil spremljan na pokopališe od nove cerkve sv. Antona v Terstu. Brat Martin Skala in vsi njegovi prijatli sporočujejo to žalostno zgubo in priporočujejo ranjcega vernikom v bogoljubno molitev. Naj v miru počiva.

Zoper oskrunovanje nedelj in praznikov. Poslanstvo družbe zoper oskrunovanje praznikov v Rimu je bilo 16. sušca pred ministrom očitnih del. Na delu je bil predsednik tega društva grof Adolf Pianciani. Izročili so prošnjo s tem namenom, da naj na železnicah jenja zloraba z vožnjo vlakov za robo male naglosti, ki se nakladajo in razkladajo o posvečenih dnevih. Te dela, ki se lahko odložijo, pohujšujejo ljudstvo in žalijo keršansko čutilo, zraven tega pa stotine in stotine delavcev oropajo svetega in potrebnega počitka in jemljejo jim priložnost, da ne morejo spolnovati svojih verskih dolžnost. Minister je poslanstvo sprejel prijazno, se je z njim dolgo časa pogovarjal o tej reči, in upa se, da peticija ne bode brez sadú. Druga enaka peticija je bila izročena vodstvu železnih cest. — Ali bi ne bile potrebne tudi drugod podobne prošnje? Molčati k hudemu se ne smé; več ali manj se tudi opravi; če pa nič ne pomaga, ostane potlej onim reč na vesti, „kteri imajo ušesa za poslušanje, pa ne poslušajo“.

V Rimu je bilo v noč od nedelje do ponedeljka zapertih 100 ljudi. Tako pod novim ministerstvom.

Tudi na Ruskem. Batrakov, eden velikih blagajnikov železniške družbe v Moskvi, jo je izpihnil in odnesel 34 milijonov rubljev vrednosti, njemu zročene.

Duhovske spremembe.

V Lavantinski škofiji: Č. g. Blaž Cilenšek pride za kaplana na Sladko goro. Dosedanji Sladkogorski kaplan č. g. Fr. Klinec gre začasno v pokoj. — Č. g. Janez Kurnik, zlatomašnik in bivši župnik pri sv. Marjeti na Pesnici, je 11. t. m. umerl. R. I. P. — Raspisane ste fari: Pernice in Žusem do 18. aprila t. l.

Dobretni darovi.

Za preganjane duhovne na Pruskem: Neimenovana roka 1 gl.

Pogovori z gg. dopisovalci.

T. G. v Č.: Naročnino izročili smo založništvu. — G. V. Kl.: Prejeli: Vse prav in dobro. — G. Š. v T.: Iterum iterumque gratias!